

özüylə söhbəti...

- "Ulduz"un tapıntısı "Özüylə söhbət" dəsən. Nədən bu qədər həyəcanlısan?

- Təxəyyülümüzü bir az gücə salsaq, hərəkətlərimizə və fikirlərimizə nəzarət edən, bizi qınayan, tərifləyən, yönləndirən səsi-piçiltini eşidərik. Əslində bizim "mən"imiz iki hissədən ibarətdir: biri ağlımımız və qavrayışımızı idarə edir, digəri isə fəaliyyət göstərir.

Özüylə söhbət bu iki hissə arasında körpü rolunu oynayır. Psixoloq Ceyms Hardiyə görə, hətta özüylə söhbət zamanı Özünə "Sən" ya "Mən" deyə müraciət etməyin belə fərqi var...

"Sən" deməklə və ya özünü adınla çağırmaqla, gərəkli olan psixoloji distansiyani yaradırsan ki, bu da bizə özümüzü kənardan görməyə imkan verir. Özünü kənardan görmək - bu, həyəcan doğurmaya bilərmi?

- Həyat müəllimdir - əvvəl imtahan götürən, sonra dərs verən...

- Heç şübhəsiz, həyat - nöqtələrin bir-ləşməsindən ibarət düz xətt deyil. Bəlkə də, daha çox fırlanan bir təkərdir həyat. Məlum - çaxrıñ sağlam yürüməsini, fırlanmasını da dişləri saxlar. Mənsub olduğum, qurduğum, yaşatdığını ailəmə tutqunam bu üzdən.

Günay SƏMA ŞİRVAN

Doğrudur, ola bilər,
illərcə alnından öpmədiyim
itirdiklərimin
yasını tutmağı dərd etmədim.

İllərcə ömrümü
gərəkli-gərəksiz
hər kəsin qaranlığına
şam etməkdən
özümə yetmədim...

Ola bilər, dərdin əlindən çəkdiklərimi heç Dərd özü də çəkmədi. Amma məşhur bir inqilabçının tərzili ifadə etsəm: "Həyatın şərtlərini dəyişdirə biləcək qədər güclü deyiləm, amma şərtlərə boyun əyməyəcək qədər güclüyəm".

Bir də mən Günəşə inanıram. Xatırlasana, o doğduğunda bütün qaranlıqlar aydınlaşır.

Zərrədə Günəş var, dostum.

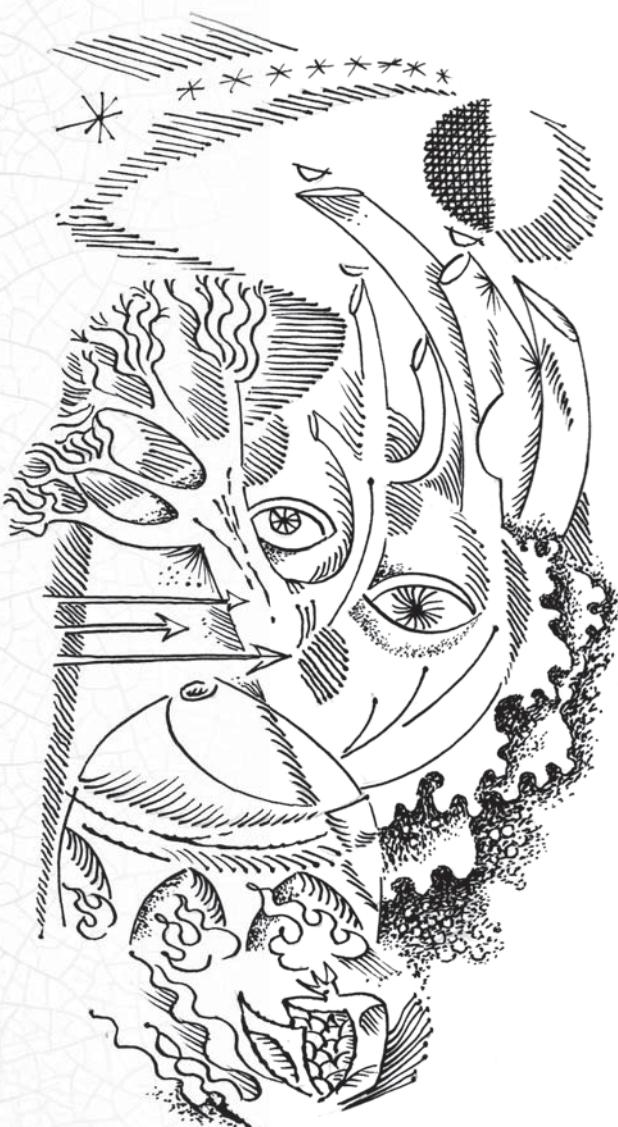
— Min ilin qəribiyəm,
Yaşım yadına gəlmir-deyirsən.

- Poeziya təkcə sözlərin musiqili səslənişi deyil, şairin daşıyıcısı olduğu missiyasının dil-ruh mücadiləsi vasitəsi ilə nitqin cazibədar ifadəsidir. Yəni Qəriblik dar mənada Vətəndən uzaqlıqdır. Əslinə baxılırsa, insan bəzən öz

İçində də qərib olur. Bu, yaşıntıdır, ruhsal haldır. Saf olmayan qızıl atəşdən keçərək əyar tapır. Bu min ilin qəribliyində də bir kədər var – insanı atəş süzgəcindən keçirib duruldan kədər. Durulmaq, Saflığını qeyb etməmək isə həyata tutunmağın bir yoludur.

- İki ölkə, iki sərhəd, iki şəhər arasındasən...

– Yaxşı ki, Stisilla və Xaribda arasında demədin... Bilirsən ki, kənddə doğulub böyükmiş biri kimi, ruhum şəhərlərə heç siğmadı. Bəzən ağır gəldi hətta... Şəhərin başqa qoxusu var... O qoxu üstünə bir hopdumu, alıb aparar ağacla dərdləşdiyin, kol-kosla dilləşdiyin məsumluğunu. Bu üzdən Sözə sığınib, ruhumu xəyanət etməməyə çalışıram. “Ruh xatirinə bütün bəşəriyyəti qurban vermək lazımdır” – deyir Konfutsi... Hələlik şəhərlər uduzur. Nar ağacının kölgəsində mürgüləyən xatırələrimi Şahə qalxan Günəşin təbəssümü oyadır. Çünkü:

Səhərləri Günəşlə oyanar
bizim kəndin adamları.
Şəfəqlə boylanar
boz yovşanlı çöllərə.
Sevgi ilə canlanar
susuz torpaqlar.

- Yazarlıq nədir, sorsalar?

– Kiminə görə, yarısı uydurduqların, yarısı yaşıdalıqların olan bu əlacsız və ilacsız tutqu sonsuzluqdur, bəlkə də... Məncə, yaxşı yazar yaratdıqlarının həm Tanrışı, həm dəmirçisi, həm döyüşüsüdür. Öz şeiri ilə mübarizə, öz fikirləri üzərində hökmranlıq, öz dediyini əridərək formaya sala bilmək bacarığı yazarın qarşısında ədəbiyyata gedən üfüqləri allandırır.

Bir cinciramaya gülümsəyən, bir qarışqaya acıyan, könlü bir qağayı ilə qanad çalan adam, hər yaz ağacla tumurcuqlayaraq, hər payız xəzana dönərək, hər qış qar dənəciklərinə çevrilərək mənadakı sonsuzluğu anlamağa, tapmağa addımlar. Yalnız bu zaman gerçəkliyin “tərs proyeksiya” üsulunu da unutmaq olmaz.

- Amma hər şey Yoldan başlar. Hətta sonsuzluğun başlanğıcı da ...

– Uzaq yolların ilk başlanğıçı çıçırlardır.

Kimsə yol görəndə, mənim yuxuma çıçırlar girərdi – dağ çıçırları. Gah sehrlə açılıb, sirlə bağlanan kəmərim olardı, gah yixılıb-durdugum tale yolu... Hər insanın seçdiyi yol onun taleyi ilə təbiət arasında bənzərliyidir. Dünya və insan əks qütbərdə ola bilər, amma təbiətlə insan əsla. İdeala çatmaq üçün Təbiətə üz tutmaq, Başlanğıca qayıtməq, yola çıxməq lazımdır. Hər şey balaca bir toxumdan başlandığı kimi... Yetərlidir ki, o toxum saf olsun.

— Yəni hər yol bir ümidmidir?

– Ümid və işıqla böyüyən bir uşaq yetişkən biri olduğunda belə, onları itirməz. Əksinə, çoxaldar, paylaşar. Həyatın yaralarını sarar. İçimizdəki cocuq susmadıqca bir ev qurar, orada insanı yaradar. İnsan isə qəlbində sevgi adlı möhtəşəm musiqi gəzdirən varlıqdır. Bu musiqi susmadıqca ümid də, aldiğın yol da qaralmaz.

Hər kəsə qəlbinin musiqisini tapması diləyi ilə...